

Nr 16.

Ankom till riksdagens kansli den 28 januari 1938 kl. 1 e. m.

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till tilläggsstat till riksstaten för budgetåret 1937/38, i vad propositionen avser fjärde huvudtiteln.

(1:a avd.)

Lantförsvaret.

1:o) **Munderingsutrustning.** I propositionen nr 8 med förslag till tilläggsstat till riksstaten för budgetåret 1937/38 har Kungl. Maj:t under rubriken Verkliga utgifter, fjärde huvudtiteln, föreslagit riksdagen (punkt 1, sid. 15 och 16) att till Munderingsutrustning å tilläggsstat till riksstaten för budgetåret 1937/38 anvisa ett reservationsanslag av 330,000 kronor.

Förevarande anslag är i riksstaten för innevarande budgetår upptaget med 4,650,000 kronor.

I skrivelse den 10 september 1937 har arméförvaltningen framhållit, att kostnaderna för anskaffning och underhåll av de persedlar och effekter, vilka tillhörde arméns munderingsutrustning, under budgetåret 1936/37 undergått en betydande ökning dels till följd av inträffad prisstegring å olika slag av materialier, dels ock på grund av en genom de allmänna levnadsomkostnadernas stegring ofrånkomlig höjning av arbetslönerna vid truppförbandens intendenturverkstäder och arméns centrala beklädnadsverkstad. Med anledning härav har arméförvaltningen hemställt, att medelsanvisningen för munderingsutrustning måtte för budgetåret 1938/39 ökas med 744,000 kronor, motsvarande prisstegringen i fråga.

Departementschefen har ansett anvisningen för ändamålet böra bestämmas till 330,000 kronor, vilket belopp av Kungl. Maj:t äskats å tilläggsstat för innevarande budgetår.

Utskottet, som icke funnit anledning till erinran mot Kungl. Maj:ts förslag, hemställer, *Utskottet.*

att riksdagen må till *Munderingsutrustning* å tilläggsstat till riksstaten för budgetåret 1937/38 anvisa ett reservationsanslag av 330,000 kronor.

2:o) **Viss materielanskaffning (anslag nr 2).** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 2, sid. 17 och 18) att till Viss materielanskaffning (anslag nr 2) å tilläggsstat till riksstaten för budgetåret 1937/38 anvisa ett reservationsanslag av 500,000 kronor.

Förevarande anslag är i riksstaten för innevarande budgetår upptaget med 7,749,550 kronor.

I skrivelse den 10 september 1937 har arméförvaltningen framhållit, att de redan år 1936 inträdda prisstegringarna medfört, att de numera anvisade medel, som i kostnadsberäkningarna för den nya härorganisationen avsetts för anskaffning av rörliga 7 cm fältluftvärnskanoner, icke medgivit anskaffning av dylik materiel i avsedd omfattning, utan att det beräknade antalet pjäser måst minskas med fyra. Kostnaderna för anskaffning av ifrågavarande fyra pjäser hava av arméförvaltningen beräknats till 500,000 kronor.

Då det ur försvarssynpunkt vore angeläget, att den i försvarsbeslutet avsedda organisationen i fråga om det rörliga luftvärnsartilleriet icke minskades, har departementschefen ansett sig böra biträda förslaget om anvisning av de av arméförvaltningen begärda medlen, 500,000 kronor, för anskaffning av nämnda fyra pjäser. Beloppet i fråga har av Kungl. Maj:t äskats å tilläggsstat för innevarande budgetår.

Utskottet.

Utskottet, som tillstyrker Kungl. Maj:ts förslag, hemställer,

att riksdagen må till *Viss materielanskaffning (anslag nr 2)* å tilläggsstat till riksstaten för budgetåret 1937/38 anvisa ett reservationsanslag av 500,000 kronor.

Sjöförsvaret.

3:o) **Flottans krigsberedskap och övningar.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 3, sid. 18—23) att till Flottans krigsberedskap och övningar å tilläggsstat till riksstaten för budgetåret 1937/38 anvisa ett reservationsanslag av 400,000 kronor.

Förevarande anslag är i riksstaten för innevarande budgetår upptaget med 4,440,000 kronor.

Marinförvaltningen har med hänsyn till inträffade prisstegringar ansett en ökning av ifrågavarande anslag böra ske med 540,000 kronor.

Departementschefen har ansett anslagsökningen kunna begränsas till 400,000 kronor, dels på grund av att priserna å pannbrännolja i viss mån sjunkit, vilket medförde en reduktion av 55,000 kronor, dels på grund av företagen omläggning av flygplankryssaren Gotlands långresa, varigenom en till 45,000 kronor beräknad minskad belastning å anslaget uppkomme, dels ock med hänsyn därtill att ett belopp av 40,000 kronor kunde tagas i anspråk av den för krigsövningar avsedda reservationen.

Omförmålda belopp av 400,000 kronor har av Kungl. Maj:t äskats å tilläggsstat för innevarande budgetår.

I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag hemställer utskottet,

Utskottet.

att riksdagen må till *Flottans krigsberedskap och övningar* å tilläggsstat till riksstaten för budgetåret 1937/38 anvisa ett reservationsanslag av 400,000 kronor.

4:o) **Kustartilleriets krigsberedskap och övningar.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 4, sid. 23 och 24) att till Kustartilleriets krigsberedskap och övningar å tilläggsstat till riksstaten för budgetåret 1937/38 anvisa ett reservationsanslag av 20,000 kronor.

Förevarande anslag är i riksstaten för innevarande budgetår upptaget med 525,000 kronor.

Med hänsyn till inträffade prisstegringar har marinförvaltningen ansett en ökning av ifrågavarande anslag böra ske med 20,000 kronor.

Departementschefen har icke haft något att erinra mot anvisande av det begärda beloppet, vilket av Kungl. Maj:t äskats å tilläggsstat för innevarande budgetår.

Med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts förslag hemställer utskottet,

Utskottet.

att riksdagen må till *Kustartilleriets krigsberedskap och övningar* å tilläggsstat till riksstaten för budgetåret 1937/38 anvisa ett reservationsanslag av 20,000 kronor.

5:o) **Underhåll av flottans fartyg och byggnader m. m.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 5, sid. 24—26) att till Underhåll av flottans fartyg och byggnader m. m. å tilläggsstat till riksstaten för budgetåret 1937/38 anvisa ett reservationsanslag av 450,000 kronor.

Förevarande anslag är i riksstaten för innevarande budgetår upptaget med 5,823,000 kronor.

Inträffade prisstegringar hava föranlett marinförvaltningen att hemställa om ökning av ifrågavarande anslag med 510,000 kronor.

Departementschefen har ansett anslagsförstärkningen kunna begränsas till 450,000 kronor, vilket belopp av Kungl. Maj:t äskats å tilläggsstat för innevarande budgetår.

Utskottet, som tillstyrker Kungl. Maj:ts förslag, hemställer,

Utskottet.

att riksdagen må till *Underhåll av flottans fartyg och byggnader m. m.* å tilläggsstat till riksstaten för budgetåret 1937/38 anvisa ett reservationsanslag av 450,000 kronor.

6:o) **Flottans ersättningsbyggnad.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 6, sid. 26—28) att till Flottans ersättningsbyggnad å tilläggsstat till riksstaten för budgetåret 1937/38 anvisa ett reservationsanslag av 360,000 kronor.

Förevarande anslag är i riksstaten för innevarande budgetår uppfört med 7,600,000 kronor.

Marinförvaltningen har med hänsyn till inträffade prisstegringar hemställt om dels ett tilläggsanslag av 300,000 kronor för budgetåret 1938/39, dels ock om anslagsförstärkning å 60,000 kronor för innevarande budgetår. Departementschefen har icke funnit anledning till erinran mot det beräknade beloppet, tillhopa 360,000 kronor, men ansett, att, då prisstegringen avsåge utgifter hänförliga till innevarande budgetår, beloppet borde äskas å tilläggsstat för samma budgetår.

Utskottet. I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Flottans ersättningsbyggnad* å tilläggsstat till riksstaten för budgetåret 1937/38 anvisa ett reservationsanslag av 360,000 kronor.

7:o) **Befästningar, kustartilleriets kaserner m. m.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 7, sid. 29) att till Befästningar, kustartilleriets kaserner m. m. å tilläggsstat till riksstaten för budgetåret 1937/38 anvisa ett reservationsanslag av 60,000 kronor.

Förevarande anslag är i riksstaten för innevarande budgetår uppfört med 335,000 kronor.

Marinförvaltningen har framhållit, att med hänsyn till inträffade prisstegringar en förstärkning av anslaget med 67,000 kronor vore erforderlig.

Departementschefen har ansett sig icke kunna förorda anvisande av högre belopp än 60,000 kronor, vilken summa av Kungl. Maj:t äskats å tilläggsstat för innevarande budgetår.

Utskottet. Utskottet, som tillstyrker Kungl. Maj:ts förslag, hemställer,

att riksdagen må till *Befästningar, kustartilleriets kaserner m. m.* å tilläggsstat till riksstaten för budgetåret 1937/38 anvisa ett reservationsanslag av 60,000 kronor.

8:o) **Viss materiel för kustartilleriet.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 8, sid. 29—31) att till Viss materiel för kustartilleriet å tilläggsstat till riksstaten för budgetåret 1937/38 anvisa ett reservationsanslag av 292,700 kronor.

Förevarande anslag är i riksstaten för innevarande budgetår uppfört med 1,422,000 kronor.

Marinförvaltningen har för budgetåret 1938/39 hemställt om extra medelsbeviljning, vilken på grund av prisfördyring avsåge följande, nämligen:

anskaffning av resterande 15 cm rörlig kanon M/37	kronor 203,000
kompletterande anskaffning av ammunition och eldledningsutrustning till under anskaffning varande batterier »	255,000
	<hr/>
	Summa kronor 458,000.

Departementschefen har ansett sig böra tillstyrka, att det av marinförvaltningen beräknade beloppet av 458,000 kronor äskas av riksdagen för fullföljande av den programenliga materielanskaffningen. Då förstärkningen gällde den kvotdel därav, som avsetts skola falla på budgetåret 1937/38, syntes departementschefen beloppet böra äskas å tilläggsstat för samma budgetår. Av omförmälda belopp belöpte 292,700 kronor å anslaget till viss materiel för kustartilleriet, 20,700 kronor å anslaget till kustartilleriförsvaret på Gotland, 58,500 kronor å anslaget till luftvärnsmateriel för kustfästningarna och 86,100 kronor å anslaget till särskild materielanskaffning för kustartilleriet. De tre sistnämnda anslagen komma att behandlas under närmast följande punkter. Under förevarande punkt har Kungl. Maj:t äskat ett tilläggsanslag av 292,700 kronor.

Utskottet, som tillstyrker Kungl. Maj:ts förslag, hemställer,

Utskottet.

att riksdagen må till *Viss materiel för kustartilleriet* å tilläggsstat till riksstaten för budgetåret 1937/38 anvisa ett reservationsanslag av 292,700 kronor.

9:o) **Kustartilleriförsvaret på Gotland.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 9, sid. 31) och under erinran att förevarande anslag är i riksstaten för innevarande budgetår uppfört med 212,000 kronor, får utskottet med hänvisning till vad ovan anförts under punkt 8:o) hemställa,

att riksdagen må till *Kustartilleriförsvaret på Gotland* å tilläggsstat till riksstaten för budgetåret 1937/38 anvisa ett reservationsanslag av 20,700 kronor.

10:o) **Luftvärnsmateriel för kustfästningarna.** Med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts förslag (punkt 10, sid. 31 och 32) och under erinran att förevarande anslag är i riksstaten för innevarande budgetår uppfört med 400,000 kronor, får utskottet med hänvisning till vad ovan anförts under punkt 8:o) hemställa,

att riksdagen må till *Luftvärnsmateriel för kustfästningarna* å tilläggsstat till riksstaten för budgetåret 1937/38 anvisa ett reservationsanslag av 58,500 kronor.

11:o) **Särskild materielanskaffning för kustartilleriet.** I överensstämmelse med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 11, sid. 32) och under erinran att förevarande anslag är i riksstaten för innevarande budgetår uppfört med 800,000 kronor, får utskottet med hänvisning till vad ovan anförts under punkt 8:o) hemställa,

att riksdagen må till *Särskild materielanskaffning för kustartilleriet* å tilläggsstat till riksstaten för budgetåret 1937/38 anvisa ett reservationsanslag av 86,100 kronor.

12:o) **Tillfälligt lönetillägg åt marinens arbetare.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 12, sid. 32 och 33) att till Tillfälligt lönetillägg åt marinens arbetare å tilläggsstat till riksstaten för budgetåret 1937/38 anvisa ett förslagsanslag av 275,000 kronor.

Marinförvaltningen har hemställt om anvisande av särskilda medel för täckande av kostnaderna för innevarande budgetår för det tillfälliga lönetillägg, som tillförsäkrats marinens arbetare genom numera gällande kollektivavtal mellan ämbetsverket och försvarsverkens civila personals förbund. Mot det för ändamålet erforderliga beloppet, vilket av ämbetsverket beräknats till 275,000 kronor, har departementschefen icke funnit anledning till erinran. Nämda summa har av Kungl. Maj:t äskats å tilläggsstat för innevarande budgetår.

Utskottet.

Utskottet, som tillstyrker Kungl. Maj:ts förslag, hemställer,

att riksdagen må till *Tillfälligt lönetillägg åt marinens arbetare* å tilläggsstat till riksstaten för budgetåret 1937/38 anvisa ett förslagsanslag av 275,000 kronor.

Flygvapnet.

13:o) **Anskaffning och förnyelse av flygmateriel.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 13, sid. 33 och 34) att till Anskaffning och förnyelse av flygmateriel å tilläggsstat till riksstaten för budgetåret 1937/38 anvisa ett reservationsanslag av 1,800,000 kronor.

Förevarande anslag är i riksstaten för innevarande budgetår uppfört med 9,800,000 kronor.

Flygförvaltningen har hemställt om förstärkning av nu ifrågavarande anslag med sammanlagt 2,984,000 kronor. Av berörda belopp belöpte sig 184,000 kronor å beräknad fördyring å vissa materielkostnader att likvideras under budgetåret 1938/39, under det att återstoden eller 2,800,000 kronor hänförde sig till vissa angivna ändamål, som på grund av de ökade kostnaderna

för anskaffning av flygplan måste eftersättas, därest icke särskilda medel utöver det normala anslaget härför ställdes till förfogande.

Departementschefen har framhållit, att cirka två tredjedelar av berörda behovssumma om 2,800,000 kronor eller cirka 1,800,000 kronor kunde beräknas belöpa å inträffad fördyring av flygplaninköp för budgetåren 1936/37 och 1937/38. Departementschefen har ansett sig böra tillstyrka anvisande av sistnämnda belopp eller 1,800,000 kronor, som av Kungl. Maj:t äskats å tilläggsstat för innevarande budgetår.

Utskottet, som icke funnit anledning till erinran mot Kungl. Maj:ts förslag, hemställer,

Utskottet.

att riksdagen må till *Anskaffning och förnyelse av flygmateriel* å tilläggsstat till riksstaten för budgetåret 1937/38 anvisa ett reservationsanslag av 1,800,000 kronor.

Stockholm den 28 januari 1938.

På statsutskottets vägnar:

ANDERS RÅSTOCK.

Vid förestående ärendes slutbehandling inom utskottet hava närvarit
från första kammaren: herrar *Nilsson* i Gränebo, *Olof Olsson*, *Nilsson* i Malmö, *Oscar Olsson*, *Borell*, *Nilsson* i Landeryd, *Ström* i Lidköping, *Nilsson* i Fredriksfält, *Jonsson* i Lycksele, *Larsson* i Varberg, *Sundberg* och *Nisser*; samt

från andra kammaren: herrar *Råstock*, *Jansson* i Falun, *Magnusson* i Skövde, *Törnkvist*, *Strindlund*, *Eriksson* i Stockholm, *Jeppsson*, *Persson* i Falla, *Andersson* i Höör, *Jonsson* i Eskilstuna, *Svensson* och *Lindberg* i Umeå.